

Felix Sunesson
Hållbarhetsstrateg (M.Sc.)
felix.sunesson@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Översyn av tillköp av busstrafik inför 2025

Sammanfattning

Kommunen gör årligen tillköp av busstrafik via Skånetrafiken. Tillköpen uppgick till ca 1,1 mnkr 2023 och innefattar till stora delar ökat turutbud. Resandet på dessa linjer är mycket lågt och visar inga tecken på att öka framöver. Inga större förändringarna eller utvärderingar har skett under de senaste åren.

För att få en bättre bild över kommunens tillköp bör en översyn göras med fokus på förbättringar inom den befintliga kostnadsramen. Ändringarna kommer i huvudsak beröra tidtabellen och inte några större justeringar av linjerna. För att inkludera boende längst med sträckorna kommer lärdomar tas från kommunens medborgarbudget *En Miljon Idéer* med förslagsinlämning och omröstning. Detta arbetssätt har inte applicerats på kollektivtrafik tidigare och kan därför behöva justeras. För att säkerställa att underlaget går att genomföra kommer arbetet ske i samråd med Skånetrafiken, som behöver besked om önskade förändringar senast i mars 2024.

Målsättningen är att ta fram förändringar som kan implementeras inför tidtabell för år 2025. Tillköpen för 2024 kommer hanteras enligt samma utbud som för 2023.

Mer information finns under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, Översyn av tillköp av busstrafik inför 2021, KS 2023/274, 2023-16-19

Bilaga – Linjekarta och tidtabeller för tillköp busstrafik 2023

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att uppdra till kommundirektören att analysera och arbeta fram förslag på förändringar av tillköp av busstrafik inför 2025 års tidtabell, och återkomma till kommunstyrelsen för beslut senast februari 2024

att kommunens medborgare ska involveras i processen för tillköp av busstrafik

att kostnader för tillköp av busstrafik hanteras i kommande budgetprocess.

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningen, tillväxt- och näringslivsavdelningen

Ärendet

Skånetrafiken erbjuder ett grundutbud av linjetrafik som baseras på vilket resandeunderlag det finns i ett område. Antalet linjer och turutbud styrs huvudsakligen av hur många som bor längst med sträckan. För att en linje ska uppfylla täckningsgraden kräver det ca 500 påstigande per dag, vilket utifrån Skånes trafikslagsfördelning (52,6 % bil, 11 % buss, 9,1 % tåg, 15,5 % cykel, 10,1 % gång) uppgår till ca fem tusen boende längs sträckan.

Utöver grundutbudet av kollektivtrafik kan kommunerna göra tillköp. Trelleborgs kommun gör idag tillköp på busslinjerna 10, 144 (Ö Greve – Malmö Persborg), 182 och 184, samt närtrafikzoner 1–8. Tillköpen består av ett varierande turutbud (se bilaga 1 tidtabeller), men i det stora hela handlar det om ett par avgångar morgon och eftermiddag. Närtrafiken och linje 182 består enbart av beställningstrafik. Linjedragningen och utbudet har under en längre tid varit oförändrat. Resandeunderlaget har under de senaste åren (bortsett från pandemiåren) varit mycket begränsat och inte haft någon indikation på ett ökat resande.

Kostnaderna för tillköpen uppgår till följande för trafikår 2023:

Linjer	Kostnad 2023
10	147 tkr
144 (Ö Greve – Malmö Persborg)	420 tkr
182	15 tkr
184	460 tkr
Närtrafik 1–8	88 tkr
Totalt	1 130 tkr

Resande under 2022 uppgick ungefär till följande:

Linjer	Resor 2022
10	19 000
144 (Ö Greve – Malmö Persborg)	11 000
182	97 (2021)
184	21 000
Närtrafik 1–8	307 (2021)
183 (jämförelselinjer)	80 000

Översyn

Under de senaste åren har inga större förändringar eller uppföljning gjorts av tillköpen. Kunskapen kring det låga resandet är mycket begränsat i dagsläget. Genom att göra en översyn av tillköpen kan olika förslag på förbättring tas fram. Förslagen kommer utgå ifrån dagens linjedragningar med undantag för mindre justeringar. Några av linjerna fungerar även som skolskjuts vilket behöver tas hänsyn till. Förändringarna kommer i huvudsak att fokusera på tidtabellen och rymmas inom den befintliga kostnadsramen. Målsättningen är att förbättringarna kan vara på plats till 2025 års tidtabell. Arbetet kommer ske i samverkan med Skånetrafiken, som behöver besked om önskade förändringar senast i mars 2024.

För att inkludera boende längst med linjerna kommer översynen ta lärdom av kommunens medborgarbudget *En Miljon Idéer*. Inom medborgarbudgeten får boende inom specifika områden lämna in förslag som sedan granskas. Efter granskningen publiceras förslagen för röstning och de med flest röster genomförs. Genom att inkludera de boende kommer förhoppningsvis förbättringarna bli mer träffsäkra och uppfylla flera personers resebehov.

Målsättningen är att kunna ha en liknade metod som *En Miljon Idéer*, dock har det inte gjorts tidigare och därför kan visa justeringar behöva göras. För att de inkomna förslagen ska vara genomförbara kommer specifika busslinjer pekas ut och ett ramverk tas fram i samråd med Skånetrafiken. Detta behöver göras för hålla förslagen inom budget samt att de ska vara genomförbara.

Tillköp av busstrafik för 2024 hanteras enligt samma utbud som 2023.